

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԱՏՈՒԳՈՒՄ

2022

ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍ 4

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆԱՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի ուսուցիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՞ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ
առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք
դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեսուցքույթի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության համար:

1 Ինչո՞վ են բույսերի սերմերը տարրերվում սպորներից.

- 1) ծառայում են բույսերի բազմացմանը
- 2) իրենց կազմում պարունակում են ապագա բույսի սաղմը՝ իր օրգաններով
- 3) դրանց միջոցով բույսերը դիմանում են անբարենպաստ պայմաններին
- 4) ծառայում են բույսերի տարածմանը

2 Հետևյալ օրգանիզմներից ո՞րն է բազմաբջիջ.

- 1) խմորասունկը
- 2) լամինարիան
- 3) լյամբլիան
- 4) օսջիլատորիան

3 Հետևյալ մակարույժներից ո՞րն է պատկանում ինֆուզորիաների տիպին.

- 1) լեյշմանիան
- 2) տրիխոմոնադը
- 3) տրիպանոսոման
- 4) բալանտիդիումը

4 Հետևյալ զլիսարկավոր սնկերից ո՞րի պտղամարմինն է գտնվում հողի մեջ.

- 1) կեղծ կոճղասնկի
- 2) աղվեսասնկի
- 3) զետնասնկի
- 4) շեկլիկի

5 Հետևյալ որդերից ո՞րի մարմնի խոռոչն ունի իր սեփական պատերը.

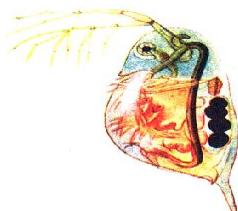
- 1) եղան երիզորդի
- 2) ասկարիդի
- 3) էխինոկոկի
- 4) անձրևորդի

6

Նկարում պատկերված կենդանիներից որո՞նք են պատկանում սարդակերպերի դասին.

1

2

3

4

- 1) 1-ը և 2-ը
- 2) 1-ը և 3-ը
- 3) 2-ը և 4-ը
- 4) 1-ը և 4-ը

7

Մալարիայի պլազմոդիումի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է սխալ.

- 1) մակարուծում է լեյկոցիտներում
- 2) մակարուծում է էրիթրոցիտներում
- 3) բազմանում է շիզոգոնիայով
- 4) պատկանում է նախակենդանիներին

8

Նշված կաթնասուններից ո՞րը պարկ չունի.

- 1) եղիղնան
- 2) կոպլան
- 3) օպոսումը
- 4) բաղակտուցը

9

Ո՞ր հայտնագործության համար հայազգի զիտնական Արտեմ Փաթափությանը 2021 թ.-ին արժանացավ Նորելյան մրցանակի բժշկագիտության և ֆիզիոլոգիայի բնագավառում.

- 1) հեպատիտ C-ի վիրուսի հայտնաբերման
- 2) ՄԻԱՎ-ի հայտնաբերման
- 3) կենդանի օրգանիզմներում շոշափական և ջերմազգաց ընկալիչների հայտնաբերման
- 4) հոտառական ընկալիչների հայտնաբերման

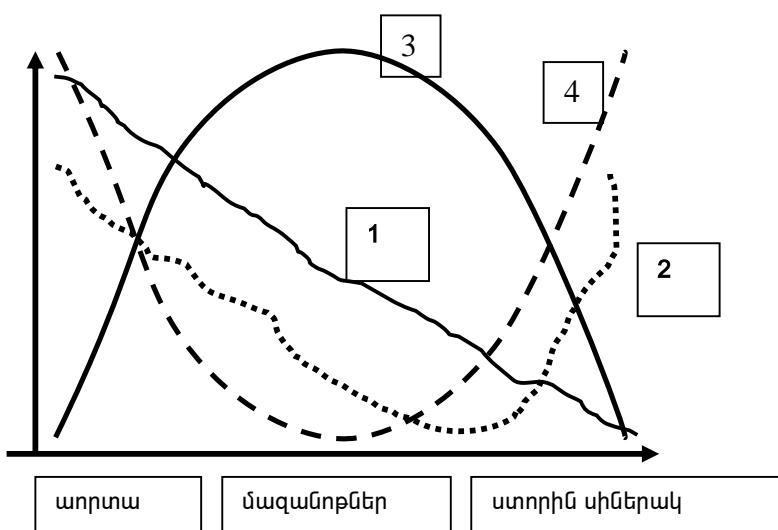
10

Ի՞նչ է կոշտուկային մարմինը.

- 1) գլխուղեղի մեծ կիսագնդերն իրար միացնող սպիտակ նյութից կազմված կառուցվածք
- 2) երկարավուն ուղեղում գորշ նյութից կազմված կառուցվածք
- 3) երկարավուն ուղեղում սպիտակ նյութից կազմված կառուցվածք
- 4) գլխուղեղի մեծ կիսագնդերն իրար միացնող գորշ նյութից կազմված կառուցվածք

11

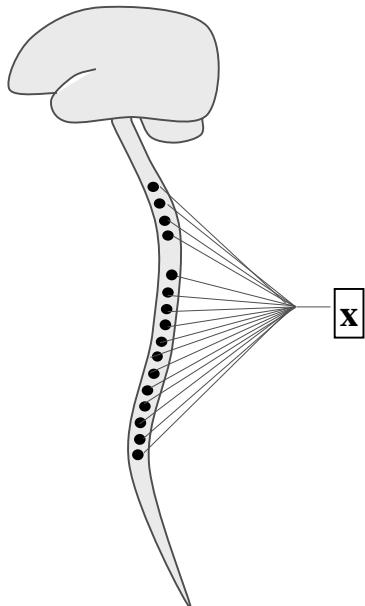
Նկարում պատկերված 4 կորերից ո՞րն է արտացոլում արյունատար անոթների պատի թափանցելիությունը.

- 1) 2-ը
- 2) 3-ը
- 3) 4-ը
- 4) 1-ը

12

Նյարդային համակարգի ո՞ր բաժինների նեյրոններն են տեղադրված **X** – ով նշված կետերում.

- 1) ինքնավար նյարդային համակարգի սիմպաթիկ բաժնի
- 2) մարմնական նյարդային համակարգի զգայական նեյրոնները
- 3) ինքնավար նյարդային համակարգի զգայական նեյրոնները
- 4) ինքնավար նյարդային համակարգի պարասիմպաթիկ բաժնի

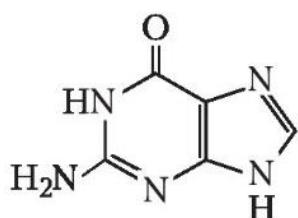
13

Ո՞ր պնդումն է ճիշտ ասկորբինաթթվի վերաբերյալ.

- 1) թերվիտամինովի դեպքում խթանվում է ռոդոպսինի սինթեզը
- 2) մասնակցում է կոլագեն սպիտակուցի սինթեզին
- 3) հանդիսանում է էներգիայի աղբյուր
- 4) ավիտամինովի դեպքում զարգանում է լնդախտ, ձարպալույծ է

14

Ո՞ր նուկլեոտիդի կազմության մեջ է մտնում հետևյալ ազոտային հիմքը.

- 1) գուանինի
- 2) ցիտոզինի
- 3) ուրացիլի
- 4) թիմինի

15 Ո՞ր շարքում են ճիշտ թվարկված քորդավորների սաղմի առանցքային օրգանները.

- 1) Էկտոդերմը, էնտոդերմը, մեզոդերմը
- 2) առաջնային աղիքի խորշը և առաջնային բերանը
- 3) նյարդային խողովակը, քորդան, առաջնային բերանը
- 4) նյարդային խողովակը, քորդան, մարսողական խողովակը

16 Հետևյալ կարգաբանական միավորներից ո՞րն է կիրառվում միայն բույսերի դասակարգման մեջ.

- 1) տիպ
- 2) կարգ
- 3) բաժին
- 4) դաս

17 Քրոմոսոմային մուտացիաներից ո՞րը կարելի է բնորոշել որպես <<շրջադասություն>>.

- 1) դելեցիան
- 2) ինվերսիան
- 3) տրանսլոկացիան
- 4) դուպլիկացիան

18 Ինչ է մուտագենը.

- 1) մուտացիայի ենթարկված գենն է
- 2) մուտացիայի նկատմամբ կայունություն ունեցող գենն է
- 3) մուտացիայի արդյունքում առաջացած գենն է
- 4) մուտացիա առաջացնող գործոնն է

19 Ոլորի ո՞ր գեններով պայմանավորված հատկանիշներն են ժառանգվում շղթայակցված.

- 1) ծաղիկների դիրքը և ծաղիկների գունավորումը
- 2) ծաղիկների գունավորումը և փոշեհատիկի ձևը
- 3) պտղի գունավորումը և ծաղիկների գունավորումը
- 4) սերմերի ձևը և սերմերի գունավորումը

20

Ո՞ր օրգանոիդն է իրականացնում խոլեստերինի սինթեզը.

- 1) հատիկավոր էնդոպլազմային ցանցը
- 2) լեյկոպլաստը
- 3) ռիբոսոմը
- 4) հարթ էնդոպլազմային ցանցը

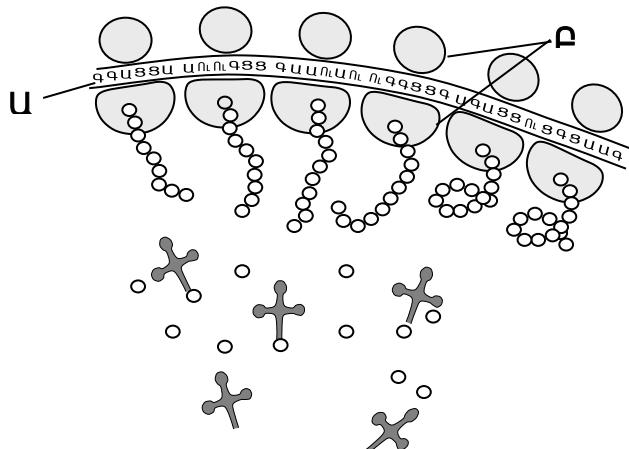
21

Ըստրության բացակայության և նույն քանակի սերունդ ունենալու պայմաններում ինքնափոշոտվող և մեկ հատկանիշով հետերոզիզոտ բուսի F5 սերունդի ո՞ր տոկոսը կկազմեն հետերոզիզոտ առանձնյակները.

- 1) 3,125
- 2) 93,75
- 3) 96,875
- 4) 6,25

22

Ո՞ր պնդումը բնորոշ չէ նկարում սինեմատիկորեն ներկայացված գործընթացին.

- 1) բոլոր ռիբոսումներում սինթեզվում է նույն պոլիպեպտիդային շղթան
- 2) Ա տառով պատկերված է պոլիսուլյետիդային շղթա
- 3) գծապատկերված 6 ռիբոսումներում սինթեզվում են տարբեր սպիտակուցներ
- 4) ներկայացված է տրանսլյացիայի գործընթացը

23

Ի-ՌՆԹ-ի մոլեկուլում ո՞ր նուկլեոտիդային եռյակով է կոդավորվում տրիպտոֆանը.

- 1) ՈՒԱԱ
- 2) ՈՒԱԳ
- 3) ՈՒԳԱ
- 4) ՈՒԳԳ

(24-25) Սև առնետի մարմնական բջիջը պարունակում է 38 քրոմոսոմ: Այդ բջջի կորիզային ԴՆԹ-ի բոլոր մոլեկուլների ընդհանուր գանգվածը կազմում է 4×10^{-6} մգ:

24 Որքա՞ն է ԴՆԹ-ի բոլոր մոլեկուլների գանգվածը այդ կենդանու ձվաբջջում.

- 1) $8 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 2) $16 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 3) $2 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 4) $4 \cdot 10^{-6}$ մգ

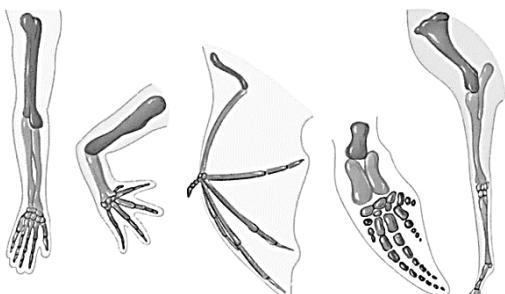
25 Որքա՞ն է ԴՆԹ-ի բոլոր մոլեկուլների գանգվածը այդ կենդանու երկրորդ կարգի օօցիտում.

- 1) $8 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 2) $16 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 3) $2 \cdot 10^{-6}$ մգ
- 4) $4 \cdot 10^{-6}$ մգ

26 Ո՞րն է բիոտիկ էկոլոգիական գործոն.

- 1) ռադիոակտիվ ճառագայթումը
- 2) միջավայրի թթվայնությունը
- 3) ամենսալիզմը
- 4) միջավայրի աղայնությունը

27 Էվոլյուցիոն գործընթացի ո՞ր ձևն է պատկերված նկարում.

- 1) զուգահեռություն
- 2) դիվերգենցիա
- 3) արոմորֆոզ
- 4) կոնվերգենցիա

28 Ինչի՞ն չի նպաստում կենսացենոզի հարկայնությունը.

- 1) կենդանիների մրցակցության մեծացմանը
- 2) որոշակի տարածքում տարբեր տեսակների համատեղ գոյատևմանը
- 3) ստորգետնյա բույսերի արմատների ներծծող հատվածների տարբեր խորությամբ դասավորմանը
- 4) բույսերի մրցակցության նվազմանը

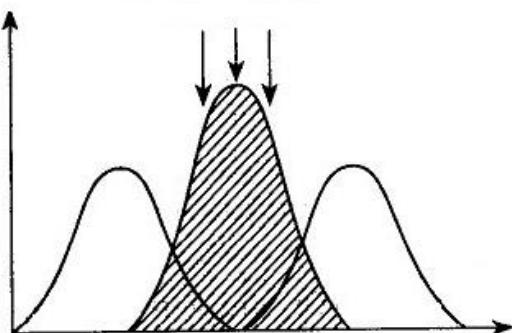
29

Ինչպես և կոչվում ԴՆԹ-ի կառուցվածքային փոփոխությունների վերականգնման գործընթացը.

- 1) ռեալիկացիա
- 2) ռեզենտացիա
- 3) ռեպարացիա
- 4) ռեկոմբինացիա

30

Բնական ընտրության ո՞ր ձևն է արտացոլում ստորև բերված գծապատկերը.

- 1) կայունացնող
- 2) դիզրուպտիվ
- 3) սեռական
- 4) շարժական

31

Միջատների ո՞ր ներկայացուցիչները (նշված են ձախ սյունակում) ո՞ր կարգին են (նշված են աջ սյունակում) պատկանում: Նշել համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Միջատներ

- A. ցեց
- B. մոծակ
- C. մրջուն
- D. բոռ
- E. իշամեղու
- F. մայիսյան բղեղ
- G. կրետ
- H. հեծյալ
- I. Ճոխիկ

Կարգեր

- 1. կարծրաթևավորներ
- 2. երկթևանիներ
- 3. ուղղաթևավորներ
- 4. թաղանթաևավորներ
- 5. թեփուկաթևավորներ

32

Մարդու հողի ո՞ր կառուցվածքները և առանձնահատկությունները (նշված են ձախ սյունակում) ո՞ր գործառույթին են (նշված են աջ սյունակում) համապատասխանում: Նշել համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Հողի կառուցվածք կամ առանձնահատկություն

- A. հողամակերևույթին աճառի առկայություն
- B. կապաններ
- C. հողային հեղուկ
- D. հողային մակերևույթների ձևը
- E. հողապարկ
- F. հողախոռոչում մթնոլորտայինի համեմատ ավելի ցածր ձնշում

Հողի գործառույթ

- 1. հողի ամրություն
- 2. հողի շարժունություն

33

Մարդու պայմանական ռեֆլեքսների ո՞ր առանձնահատկությունը (նշված է ձախ սյունակում) արգելակման ո՞ր տեսակին է (նշված է աջ սյունակում) համապատասխանում: Նշել համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Պայմանական ռեֆլեքսի առանձնահատկություն

- A. առաջանում է նոր, առավել ուժեղ գրգռիչի առկայության դեպքում
- B. առաջանում է, եթե զլխուղեղի կեղևում վերանում են առաջացած ժամանակավոր կապերը
- C. զարգանում է աստիճանաբար
- D. պայմանական արգելակում է
- E. ոչ պայմանական արգելակում է
- F. առաջանում է, եթե պայմանական գրգռիչը չի ամրապնդվում ոչ պայմանական գրգռիչով

Արգելակման տեսակ

- 1. ներքին
- 2. արտաքին

34

Բջջային ցիկլի n^o փուլին (նշված է ձախ այունակում) քրոմոսոմների (n) և քրոմատիդների (c) ի n^o քանակություն է (նշված է աջ այունակում) համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Բջջային ցիկլի փուլ

Քրոմոսոմների և քրոմատիդների քանակություն

A. մեյօզի առաջին բաժանման թելոֆազ	1. $2n2c$
B. մեյօզի երկրորդ բաժանման թելոֆազ	2. $4n4c$
C. ինտերֆազի G_1 փուլ	3. $2n4c$
D. միտոզի պրոֆազ	4. nc
E. մեյօզի երկրորդ բաժանման մետաֆազ	5. $n2c$
F. միտոզի անաֆազ	
G. մեյօզի առաջին բաժանման անաֆազ	
H. մեյօզի երկրորդ բաժանման անաֆազ	
I. միտոզի թելոֆազ	

35

Կենսատեխնոլոգիայի n^o ուղղությանը (նշված է աջ այունակում) n^o գործընթացն է (նշված է ձախ այունակում) բնորոշ: Նշել համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Գործընթաց

Ուղղություն

A. մարդու սոմատոտրոպինի ստացում բակտերիաների միջոցով	1. բջջային ճարտարագիտություն
B. անկորիզ բջիջների աճեցում	2. գենային ճարտարագիտություն
C. բջջային կլոնների ստացում	
D. ինսուլին սինթեզող բակտերիաների շտամների ստացում	
E. բնային բջիջներից հյուսվածքների և օրգանների հատվածների ստացում	
F. բջջային կուլտուրաների օգտագործում բույսերի բազմացման համար	
G. որոշ վնասատուների տեսակների դեմ կարտոֆիլի դիմացկուն սորտերի ստացում	

36 Նշել,թե ո՞ր քիմիական տարրը (նշված է ազ այունակում) առավելապես ո՞ր գործառույթի (նշված է ձախ սյունակում) իրականացմանն է մասնակցում: Նշել համապատասխանություններն ըստ հերթականության.

Գործառույթ

- A. կուտակում են դիատոմային ջրիմուտները
- B. կուտակում են ձիաձետները
- C. մտնում է վիտամին B_{12} -ի բաղադրության մեջ
- D. մասնակցում է ոիբոսումների մեջ և փոքր ենթամիավորների միակցմանը
- E. շնչառական շղթայում մասնակցում է էլեկտրոնների փոխադրմանը
- F. կուտակում են գորշ ջրիմուտները

Քիմիական տարր

- 1. կոբալտ
- 2. պղինձ
- 3. յոդ
- 4. կալցիում
- 5. սիլիցիում

37 Նշել համապատասխանությունները մարդու էվոլյուցիայի փուլերի (նշված են ազ այունակում) և դրանց համապատասխան ներկայացուցիչների (նշված են ձախ սյունակում) միջև:

Ներկայացուցիչներ

- A. սինանթրոպներ
- B. նեանդերթալցիներ
- C. ատլանթրոպներ
- D. պիթեկանթրոպներ
- E. կրոմանյոնցիներ
- F. ավստրալոպիթեկներ

Անթրոպոգենեզի փուլեր

- 1. հնագույն մարդիկ
- 2. հնադարյան մարդիկ
- 3. ժամանակակից մարդու բրածո ձևեր
- 4. մարդու նախնիներ

38 Կազմել կենդանու կարգաբանական խմբերի ճիշտ հաջորդականությունը՝ սկսելով ամենաբարձր կարգաբանական խմբից:

1. կենդանիներ
2. գյուրզա
3. անդրկովկասյան գյուրզա
4. քորդավորներ
5. թեփուկավորներ
6. սողուններ
7. իծեր

39

Ի՞նչ հաջորդականությամբ է ընթանում գենետիկական տեղեկատվության իրականացումը: Նշել ձիշտ հաջորդականությունը.

1. սպիտակուց
2. գեն
3. ԴՆԹ
4. ի-ՈՆԹ
5. հատկանիշ

40

Ինչպիսի՞ն է դիֆթերիայի դեմ բուժիչ շիճուկի ստացման գործընթացների հաջորդականությունը՝ սկսած դիֆթերիայի հարուցչի տոքսինի ստացման պահից: Նշել ձիշտ հաջորդականությունը.

1. ֆիբրինոգենի անջատում ձիու արյունից
2. դիֆթերիայի թույնի բազմակի ներարկումներ ձիու օրգանիզմ
3. ձիուց արյան ստացում
4. դիֆթերիայի հարուցչի թույնի ստացում
5. ձիու օրգանիզմում հակամարմինների սինթեզ
6. մաքրված արյունից հակադիֆթերիալ շիճուկի պատրաստում

41

Ինչպիսի՞ն է գործընթացների հաջորդականությունը ներքին օրգանների նյարդահումորալ կարգավորման ընթացքում՝ սկսած նյարդային ազդակի ընդունման պահից: Նշել ձիշտ հաջորդականությունը.

1. ներքին օրգանի աշխատանքի փոփոխություն
2. հիպոֆիզի հորմոնների տեղափոխում դեպի ներգատական գեղձեր
3. հիպոթալամուսի հորմոնների արտադրում
4. նյարդային ազդակի հաղորդում ենթատեսաթումք
5. մակուդեղում կարգավորիչ հորմոնների արտադրում
6. ներգատական գեղձերի հորմոնի արտադրում

42

Ինչպիսի՞ն է կենդանի օրգանիզմների էվոլյուցիայի փուլերի հաջորդականությունը համաձայն Օպարին-Հոլդեյնի տեսության: Նշել ձիշտ հաջորդականությունը.

1. գենետիկական գաղտնազրի առաջացում
2. պարզ օրգանական միացություններից կենսապոլիմերների սինթեզ՝ ոչ կենսածին եղանակով
3. կոացերվատների փոխազդեցություն շրջակա միջավայրի հետ
4. կոացերվատների առաջացում
5. անօրգանական միացություններից պարզագույն օրգանական նյութերի սինթեզ՝ ոչ կենսածին եղանակով

43 Ինչպիսի՞ն է գործընթացների հաջորդականությունը կատարողիզմի ընթացքում:
Նշել ճիշտ հաջորդականությունը.

1. միայն ջերմային էներգիայի առաջացում
2. բջջային շնչառություն
3. 2 մոլ ԱԵՖ-ի առաջացում
4. գլիկոլիզ
5. բարդ օրգանական նյութերի ձեղքում
6. 36 մոլ ԱԵՖ-ի առաջացում

44 Ինչպիսի՞ն է պրոցեսների հաջորդականությունը կենդանական օրգանիզմում սպիտակուցի մոլեկուլի առաջացման ժամանակ.

1. հիդրոֆոր փոխազդեցությունների և -S-S- կովալենտ կապերի առաջացում
2. սննդի ընդունում
3. պեպսինի ազդեցություն
4. պեպտիդային կապերի առաջացում
5. հիդրոֆոր փոխազդեցությունների և -S-S- կովալենտ կապերի քայլայում
6. ջրածնային կապերի առաջացում
7. ամինաթթուների ներմուծում բջիջ
8. պեպտիդային կապերի քայլայում
9. սպիտակուցի տարածական կառուցվածքի խախտում

45 **Նշել բոլոր ճիշտ պնդումները.**

1. Փոտոսինթեզող որոշ բակտերիաներ փոտոսինթեզն իրականացնում են աերոբ, իսկ որոշներն անաերոբ պայմաններում
2. ամոնիակ կարող է առաջանալ թե՝ ազոտֆիքսող, թե՝ ամոնիֆիկացնող բակտերիաների կենսագործունեության արդյունքում
3. Երկաթաբակտերիաները փոտոավտոտրոֆ են
4. Փոտոսինթեզող բակտերիաների մեծամասնությունը ազոտ ֆիքսող են
5. որոշ փոտոտրոֆ բակտերիաներ օրգանական միացությունները օգտագործում են որպես ջրածնի աղբյուր
6. Նիտրիֆիկացնող բակտերիաները նիտրիտները մինչև նիտրատներ օքսիդացման համար օգտագործում են նիտրոգենագ ֆերմենտը
7. Նիտրոգենագ ֆերմենտ ունեն միայն պրոկարիոտները

46

Նշել բոլոր ձիշտ պնդումները.

1. գազանատամ մողեսները անցումային ձևեր են եղել սողունների և կաթնասունների միջև
2. ստեղոցեֆալները առաջացել են հնագույն երկշունչ ձկներից
3. սերմնավոր պտերները անցումային ձևեր են եղել պտերանմանների և մերկասերմերի միջև
4. պսիլոֆիտները անցումային ձևեր են եղել մերկասերմերի և ծածկասերմերի միջև
5. ստեղոցեֆալները անցումային ձևեր են եղել ձկների և սողունների միջև
6. արքեոպտերիքսները անցումային ձևեր են եղել սողունների և թռչունների միջև

47

Նշել բոլոր ձիշտ պնդումները.

1. վիրուսային մասնիկը կոչվում է վիբրիոն
2. սոմատիկ բջջի քրոմոսոմային հավաքակազմի քանակական և որակական հատկանիշների ամբողջությունը կոչվում է կարիոտիպ
3. ձվաբջջի բեղմնավորումից հետո դեղին մարմինը կասեցնում է այլ սպերմատոզոֆիդների թափանցումը ձվաբջջի մեջ
4. նաստիաները կենդանիների զրգութանության ձևերից են, որոնք դրսևորվում են տարբեր շարժողական պատասխաններով
5. տարսիսները միջավայրի տարբեր գործոնների նկատմամբ զրգութանության շարժողական պատասխաններն են, որոնք բնորոշ են բոլոր կենդանի օրգանիզմներին
6. պլազմիդները ԴՆԹ-ի մոլեկուլի ոչ մեծ հատվածներ են

48

Նշել բոլոր սխալ պնդումները.

1. ցամաքային քորդավորների հետսաղմնային զարգացման շրջանում խոիկային ձեռքերը փոխարինվում են թոքերով
2. կաթնասունները սողուններից տարբերվում են ներքին բեղմնավորմամբ
3. շնաձուկը և դելֆինը պատկանում են նույն տիպի տարբեր դասերին
4. բոլոր սնկերը հետերոտրոֆ են և պատկանում են էուկարիոտների վերնաթագավորությանը
5. մամուռները և գետնամուշկերը պատկանում են բարձրակարգ բույսերի և նթաթագավորությանը
6. մեղվաշնտանիքում աշխատավոր մեղուները թերզարգացած, անպտուղ արուներն են
7. կետերը և դելֆինները ունեն լավ զարգացած հոտառություն
8. կաթնասունների ընկերքը կազմված է մոր և պտղի բջիջներից

49 Նշել բոլոր սխալ պնդումները.

1. արյան հոսքի արագությունը արյունատար հունի տարբեր մասերում կախված է արյան մածուցիկությունից
2. ծխախոտի ծխում պարունակվող նիկոտինը դանդաղեցնում է արյան հոսքի արագությունը
3. թթվածինը մարդու օրգանիզմին անհրաժեշտ է ածխաթթու գազը օրգանիզմից հեռացնելու համար
4. սրտի բոլորաշրջանի տևողությունը կախված է սրտի կծկումների հաճախությունից
5. թափառող նյարդով եկող ազդակները ավելացնում են սրտի կծկումների հաճախականությունը
6. արյան ճնշումը նվազում է, եթե արյունատար անոթների լուսանցքը լայնանում է և սրտի կծկումների հաճախությունը փոքրանում է
7. ավշային գեղձերը ներզատական գեղձեր են, որոնք կարգավորում են արյան պլազմայի բաղադրիչների հարաբերականորեն կայուն մակարդակը

50 Ֆուտոսինթեզի պրոցեսում մեկ ծառը ամառվա 3 ամիսների ընթացքում արտադրել է 130,2 կգ զյուկոց: Քանի ՝ մարդու շնչառություն կապահովվի այդ ծառը, եթե մարդն օրական օգտագործում է 528 լ թթվածին: Հաշվի առնել, որ 1 մոլ գազը զբաղեցնում է 22,4 լիտր ծավալ:

(51-52) Օրգանիզմում սպիրտային խմորման պրոցեսում առաջացել է 30 մոլ կթանոլ: ԱԿՖ-ից ԱԵՖ-ի սինթեզի համար անհրաժեշտ է 32 կօռուլ/մոլ էներգիա:

51 Քանի՞ մոլ զյուկող է էնթարկվել ճեղքման այդ ընթացքում:

52 Քանի՞ կօռուլ է կազմում էներգիայի կորուստը:

- (53-54) Ծնողներն ունեն CcDdEEI^AI^O և CCddEeI^AI^B գենոտիպեր: Ալելային գեների առաջին երկու զույգերում առկա է լրիվ դոմինանտուրժուն, երրորդ զույգում՝ ոչ լրիվ դոմինանտուրժուն, իսկ չորրորդ զույգը արյան խմբերը պայմանավորող գեներն են:

53 Գտնել սերնդում հնարավոր գենոտիպերի թիվը:

54 Գտնել սերնդում հնարավոր ֆենոտիպերի թիվը:

Օրվա ընթացքում ծանր ֆիզիկական աշխատանք կատարելիս մարդու թոքերում արյան մեջ դիֆուզվել է 1436,4 լ թթվածին: Ընդունել, որ ֆիզիկական աշխատանքի տևողությունը կազմել է 420 րոպե, աշխատանքի ժամանակ շնչառական շարժումներն արագացել են 2 անգամ, շնչառական օդի ծավալը մեծացել է 1,8 անգամ, օրգանիզմում յուրացվող թթվածնի ծավալն աճել է 25%-ով: Ընդունել, որ շնչառական օդի ծավալը 800 մլ է: Քանի շնչառական շարժում է կատարել մարդը 1 րոպեում՝ հարաբերական հանգստի վիճակում:

(56-57) Հայտնի է, որ երկար տարածությունների վազքի ընթացքում վազորդի մկանները 1 րոպեում ծախսում են 25 կօ հներգիա:

56

Որոշել, թե քանի՞ կօ հներգիա կծախսեն մկանները 25 րոպե տևողությամբ վազքի ընթացքում, եթե մկանները արյան միջոցով ստանում են բավարար քանակությամբ թթվածին:

57

Որոշել, թե քանի՞ գրամ գյուկող կծախսեն մկանները մեկ ժամ տևողությամբ վազքի ընթացքում, եթե մկանները արյան միջոցով ստանում են բավարար քանակությամբ թթվածին: Պատասխանում պահպանել միայն ամբողջ թիվը:

58

Ալիքնիզմը (գունանյութի բացակայություն) ժառանգվում է որպես առոտոտմային ռեցեսիվ հատկանիշ: Հիվանդությունը հանդիպում է 1:10000 հաճախականությամբ: Հաշվել պոպուլյացիայում հետերոզիզոտ առանձնյակների տոկոսը: Պատասխանը բազմապատկել 100-ով:

(59-60) Ծովախողուկի քրոմոսոմների դիպլոիդ հավաքակազմը 16 է: Ընդունենք, որ գամետների առաջացման ժամանակ սպերմատոզենեզի ընթացքում տրամադրությունը չկա: Ծովախողուկի արուի օրգանիզմում առաջացել է 512000 սպերմատոզոֆիդներ:

59 Քանի՞ տեսակի սպերմատոզոփիդներ կլինեն այդ 512000-ում:

60 Յուրաքանչյուր տեսակից մոտավորապես ոքա՞ն սպերմատոզոփիդներ կլինեն այդ 512000-ում: